

УХВАЛЕНО
Вченою радою ВНАУ
Протокол від «30» вересня 2025 р.
№ 3



**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ОНОВЛЕННЯ
ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

ВІННИЦЯ 2025

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ.....	4
3. ЗАПОЧАТКУВАННЯ НОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	5
4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ...	6
5. МОНІТОРИНГ ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ	8
6. ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	9
7. ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	9
8. КАДРОВІ ВИМОГИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	10
ДОДАТОК 1	14
ДОДАТОК 2	22
ДОДАТОК 3	23

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про розроблення, затвердження та оновлення освітніх програм Вінницького національного аграрного університету (далі – Положення) є невід’ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті (далі – Університет).

1.2. Положення регулює порядок розроблення, затвердження, перегляду та реалізацію освітніх програм Університету.

Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>; Закону України «Про освіту» від 5.09.2017 № 2145-VIII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>; Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (далі Ліцензійні умови) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>; Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2024 р. № 686) (далі Положення про акредитацію) <https://surl.li/klimba>;

Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

1.3. Основні терміни та визначення:

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти.

Кваліфікація – визнана закладом вищої освіти або іншим суб’єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Ліцензуванню підлягають такі види освітньої діяльності: на рівні вищої освіти – за певним рівнем вищої освіти (початковий (короткий цикл), перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий); за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання на певному рівні вищої освіти.

Освітня програма (ОП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних

заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

Проектна (робоча) група – команда науково-педагогічних працівників та/або наукових працівників, які відповідають за розроблення, супровід та вдосконалення конкретної освітньої програми (ОП) в університеті та відповідають кваліфікаційним вимогам. За потреби у робочу групу можуть бути включені інші стейкхолдери.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

Стандарт вищої освіти (СВО) – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності. Розробляються для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості вищої освіти та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти (наукових установ), результатів навчання за відповідними спеціальностями.

Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

2.1. ОП складається з (додаток 1):

- титульного листа, листа погоджень;
- передмови, авторів програми;
- профілю освітньої програми;
- переліку компонентів освітньої програми;
- структурно-логічної схеми послідовності вивчення компонентів;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
- матриці забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньої програми

2.2. Зміст ОП:

2.2.1. Профіль ОП відображає основні її риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють ОП від інших подібних програм. Профіль ОП містить загальну інформацію, мету ОП, характеристику ОП, а

також інформацію щодо: придатності випускника до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; перелік програмних компетентностей (інтегральної, загальних та фахових); перелік програмних результатів навчання (знань, умінь, здатностей до комунікацій, самостійної діяльності, відповідальності); ресурсного забезпечення реалізації програми та академічної мобільності.

2.2.2. Перелік освітніх компонентів ОП і логічна послідовність їх вивчення (структурно-логічна схема). Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики, атестації), включені до ОП, повинні складати логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяти досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП повинна передбачати можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) визначається в залежності від змісту та особливостей та в загальному повинен складати обсяг ОП згідно вимог законодавства щодо навчального навантаження на відповідному рівні вищої освіти.

2.2.3. Інформація щодо форм атестації – форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за результатами виконання ОП (випусковий екзамен та/або захист кваліфікаційної роботи) відповідно до СВО (у разі наявності).

2.2.4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП визначають взаємозв'язок програмних результатів навчання, програмних компетентностей та компонентів ОП.

3. ЗАПОЧАТКУВАННЯ НОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Започаткування освітньої діяльності за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (далі регульовані ОП).

3.1.1. Передбачає проходження процедури ліцензування МОН України та здійснюється відповідно до Ліцензійних умов на всіх рівнях вищої освіти.

3.1.2. За наказом ректора визначається робоча (проектна) група, яка розробляє та формує пакет документів ліцензійної справи:

- концепцію освітньої діяльності за освітньою програмою, яка включає перелік освітніх компонентів, спрямованих на досягнення передбачених освітньою програмою результатів навчання, із зазначенням необхідних засобів для провадження освітньої діяльності; інформацію про відповідність стандарту вищої освіти відповідного рівня та/або професійному стандарту, відповідно до яких планується провадити освітню діяльність;

- відомості про науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, що підтверджують їх освітню та/або професійну кваліфікацію для забезпечення освітнього процесу за регульованою ОП;

- відомості про науково-педагогічних, педагогічних та наукових

працівників, які працюють за основним місцем роботи, мають відповідну освітній програмі освітню та/або професійну кваліфікацію;

- відомості про матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- відомості про засоби провадження освітньої діяльності.

3.1.3. Концепція освітньої діяльності розглядається науково-методичною комісією та затверджується Вченою радою ВНАУ.

3.1.4. Після успішного проходження процедури ліцензування на основі концепції освітньої діяльності робоча група розробляє регульовану ОП.

3.2. Започаткування освітньої діяльності за освітніми програмами на рівнях вищої освіти.

3.2.1. В рамках однієї спеціальності Університетом можуть реалізуватися декілька освітніх програм за різними спеціалізаціями. Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів є підставою для розроблення окремої ОП.

3.2.2. Запровадження ОП в рамках ліцензованого рівня вищої освіти передбачає такі етапи:

- формування проектної (робочої) групи та призначення керівника проектної групи (гаранта освітньої програми);
- розроблення освітньої програми;
- розподіл ліцензованого обсягу ВНАУ з урахуванням кількості осіб, які можуть навчатись за новою програмою за визначеними формами навчання;
- затвердження освітньої програми;
- включення освітньої програми до єдиної державної бази (ЄДЕБО).

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

4.1. Освітньо-професійна програма розробляється для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти.

4.2. Освітньо-наукова програма розробляється для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

4.3. Навчання за ОП проводиться за денною та/або заочною формами. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОП за певним рівнем вищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

4.4. Нова ОП розробляється на основі стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

4.5. Стандарти вищої освіти встановлюють такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти за відповідною спеціальністю (для третього рівня вищої освіти - обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми);
- мінімальний обсяг практичної підготовки для освітньо-професійних програм;

- опис предметної області, що містить: інформацію про об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності; теоретичний зміст; методи, методики та технології, необхідні для практичного використання; інструменти та обладнання, які випускник повинен вміти використовувати у своїй професійній діяльності;

- вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

- перелік обов'язкових компетентностей випускника, зокрема з основ національного спротиву;

- форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти;

- додаткові вимоги та обмеження (за наявності) для міждисциплінарних освітніх програм;

- вимоги законодавства та/або професійних стандартів, необхідні для здобуття відповідних професійних кваліфікацій (за наявності).

4.6. Ініціювати розроблення нової освітньої програми можуть: керівництво Університету, інституту, факультету; НПП; здобувачі вищої освіти, роботодавці. Розробленню нової ОП передують порівняльний аналіз аналогічних спрямувань, що діють в провідних зарубіжних і вітчизняних ЗВО – їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання тощо; встановлення актуальності підготовки здобувачів вищої освіти за ОП та достатності наявних ресурсів в Університеті.

4.7. Розроблення кожної ОП здійснюється проектними групами. Проектні групи формуються окремо за кожною ОП. Проектна група повинна мати у своєму складі щонайменше 3 особи, які є науково-педагогічними або науковими працівниками, що працюють в Університеті за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності (додаток 2). У проектну групу можуть бути включені роботодавці та інші стейкхолдери. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) обирається із членів групи та несе персональну відповідальність за якість, зміст та ефективність освітньої програми.

4.8. Склад проектної групи ОП затверджується наказом ректора Університету за поданням директора/декана відповідного інституту/факультету на підставі пропозицій випускової кафедри.

4.9. Проектні групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОП;

- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;

- визначають освітні компоненти;

- розробляють освітню програму;

- здійснюють аналіз відповідності ОП Ліцензійним умовам спільно з навчально-науковим центром;

- здійснюють консультування із різними групами стейкхолдерів, узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення ОП;

- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП;

Координацію діяльності усіх проектних груп Університету здійснює

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи.

4.10. Освітня програма розглядається на засіданні випускової кафедри (спільному засіданні випускових кафедр у разі міжкафедрального розроблення ОП), засіданні Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених ВНАУ, розглядається Вченою радою інституту/факультету, науково-методичною радою Університету та затверджується Вченою радою ВНАУ.

5. МОНІТОРИНГ ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

5.1. З метою забезпечення якості вищої освіти, відповідності ОП заявленим цілям, запитам стейкхолдерів і суспільства, освітній нормативній базі робоча група, яка на період започаткування освітньої програми була проєктною та гарант ОП здійснює моніторинг і періодично переглядає ОП.

5.2. Перегляд ОП відбувається не менше одного разу на рік. У результаті такого перегляду може здійснюватися вдосконалення ОП на основі рекомендацій та пропозицій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

5.2.1. З метою збору зворотного зв'язку від здобувачів освіти, викладачів, та інших зацікавлених осіб ОП/проєкт ОП розміщується на сайті Університету/кафедри для громадського обговорення протягом не менше ніж 30 календарних днів із зазначенням електронної пошти, на яку всі зацікавлені особи можуть надіслати рекомендації й пропозиції до проєкту ОП або оприлюднюється в будь якій інший спосіб (презентація, соціальні мережі, месенджери тощо).

5.2.2. Підставою для оновлення ОП є:

- ініціатива і пропозиції роботодавців (стейкхолдерів);
- результати обговорення зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за ОП;
- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або членів робочої групи, і/або викладачів, що забезпечують освітній процес за ОП;
- результати внутрішнього оцінювання якості ОП (моніторинг провадження освітньої діяльності за ОП структурними підрозділами ВНАУ; анкетування/опитування здобувачів вищої освіти, НПП, випускників, роботодавців та ін.);
- результати зовнішнього оцінювання якості ОП шляхом акредитаційних експертиз;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми;
- зміни нормативно-правової бази вищої освіти.

5.2.3. Розгляд й обговорення рекомендацій та пропозицій до змісту ОП за результатами громадського обговорення відбувається на розширеному засіданні випускової кафедри/випускових кафедр. Результати обговорень акумулюються у формі таблиці (додаток 3).

5.3. Нова редакція ОП розглядається Вченою радою інституту/факультету, Науковим товариством студентів, аспірантів,

докторантів та молодих вчених ВНАУ та навчально-методичною комісією ВНАУ.

5.4. Рішення про затвердження нової редакції ОП ухвалюється Вченою радою ВНАУ.

5.5. ОП використовується під час:

- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості навчання;
- проведення внутрішнього оцінювання якості провадження освітньої діяльності за відповідною ОП та рівнем вищої освіти;
- проведення процедур ліцензування;
- проведення зовнішнього оцінювання якості (акредитаційної експертизи) провадження освітньої діяльності за відповідною ОП та рівнем вищої освіти, інспектування освітньої діяльності;
- вступної кампанії для інформування абітурієнтів.

6. ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. ОП може бути закрита за об'єктивних умов (вtrat актуальності програми, невідповідність потребам ринку праці, економічна недоцільність, зміни законодавства, об'єднання з іншою освітньою програмою, відсутність попиту на ОП протягом трьох років поспіль тощо).

6.2. Закриття ОП здійснюється за рішенням Вченої ради університету. Рішення ухвалюється на підставі пропозицій директора інституту/декана факультету після обговорення з гарантом освітньої програми.

6.3. Інформація про закриття ОП доводиться до відома здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, а також оприлюднюється на офіційному вебсайті Університету.

7. ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

7.1. Гарант ОП – це визначений наказом ректора ВНАУ науково-педагогічний працівник, який/яка працює за основним місцем роботи, несе відповідальність за якість ОП, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до ОП спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі.

7.2. Гарант освітньої програми може в поточному навчальному році бути гарантом лише однієї освітньої програми.

7.3. Кандидатуру гаранта ОП певної спеціальності відповідного рівня вищої освіти обговорюють на засіданні випускової кафедри (кафедр) та ухвалюють протоколом засідання кафедри. Якщо за певною ОП випусковою є не одна кафедра, проводиться спільне засідання кафедр.

7.4. Гарант ОП на підставі службового подання директора інституту/декана факультету та витягу з протоколу засідання кафедри

затверджується наказом ВНАУ.

7.5. До функцій гаранта належить:

- керівництво робочою групою під час вдосконалення освітньої програми та формування навчального плану;
- контроль відповідності змісту ОП, освітніх компонент, програмних компетентностей та результатів навчання вимогам стандарту вищої освіти, потребам ринку праці, тенденціям розвитку спеціальності, галузевому та регіональному контексту;
- врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм;
- моніторинг відповідності НПП, які забезпечують підготовку здобувачів вищої освіти за ОП вимогам Ліцензійних умов та надання пропозицій щодо покращення кадрового складу;
- взаємодія з науково-педагогічними працівниками щодо методики викладання та оцінювання результатів навчання;
- впровадження механізмів збору зворотного зв'язку від здобувачів, випускників і роботодавців;
- презентація програми під час вступної кампанії, а також представлення її на засіданнях Вченої ради інституту/факультету та під час процедур акредитації;
- забезпечення підготовки відомостей про самооцінювання ОП та розміщення їх на офіційному веб-сайті Університету;
- налагодження співпраці з роботодавцями, випускниками та іншими зацікавленими сторонами для інтеграції їхніх пропозицій у зміст програми.

7.6. У разі неефективної роботи гаранта ОП або неможливості ним здійснювати функції за службовим поданням директора інституту/декана факультету та витягу з протоколу засідання кафедри затверджується інший гарант ОП наказом ВНАУ.

7.7. Рішенням ректора ВНАУ гаранта за умови успішного виконання Гарантом своїх обов'язків може бути встановлена матеріальна винагорода в способи, що не суперечать законодавству і статуту ВНАУ.

8. КАДРОВІ ВИМОГИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

8.1. Частка науково-педагогічних (педагогічних) та/або наукових працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють в Університеті за основним місцем роботи, повинна становити не менше 50 відсотків на відповідному рівні вищої освіти або за регульованою освітньою програмою, на відповідному рівні вищої освіти, з них осіб, які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора, повинна становити:

- для другого (магістерського) рівня вищої освіти - не менше 10 відсотків;
- для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти - не менше двох докторів наук для здійснення керівництва науковою складовою кожної освітньо-наукової програми.

8.2. Склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, повинен бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи.

8.3. Кожний освітній компонент ОП на відповідному рівні вищої освіти має забезпечуватись науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації, яка визначається:

- на підставі документів встановленого зразка про:

- про вищу освіту;
- присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація);
- наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);

• керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;

- щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.

8.4. Науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники, які забезпечують освітній процес, повинні мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років:

1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора);

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування;

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня;

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад;

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах;

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії";

11) наукове консультування підприємств, установ, організацій не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою);

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій;

13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проектів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні); керівництво здобувачем, який став призером або лауреатом міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів, віднесених до Європейської або Всесвітньої (Світової) асоціації мистецьких конкурсів, фестивалів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі зазначених мистецьких конкурсів, фестивалів); керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів

спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;

15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України"; участь у журі III-IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II-III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру "Мала академія наук України" (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня);

16) наявність статусу учасника бойових дій (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

17) участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки під егідою Організації Об'єднаних Націй (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

18) участь у міжнародних військових навчаннях (тренуваннях) за участю збройних сил країн - членів НАТО (для вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях;

20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності).

8.5. Під час визначення досягнень у професійній діяльності науково-педагогічного (наукового) працівника можуть зараховуватися досягнення за попередніми місцями роботи, п'ятирічний строк може продовжуватися на час перерви в роботі з об'єктивних причин (соціальна відпустка, академічна відпустка, призов/мобілізація на військову службу чи військова служба за контрактом, тривала непрацездатність тощо).

8.6. Вимога наявності досягнень у професійній діяльності не застосовується до науково-педагогічних (наукових) працівників із стажем науково-педагогічної роботи менше трьох років, працівників, що мають статус учасника бойових дій, а також до фахівців-практиків, які працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Затверджено рішенням Вченої ради Вінницького
національного аграрного університету

(протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з « _____ » _____ 20__ р.

Ректор _____

підпис

Ім'я ПРИЗВИЩЕ

(наказ № _____ від « _____ » _____ 20__ р.)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

« _____ »
назва ОПІП/ОНП

_____ рівня вищої освіти
Першого/другого/освітньо-наукового

за спеціальністю _____
код назва

галузі знань _____
шифр назва

кваліфікація: _____
назва кваліфікації

Вінниця – 20__ р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної/наукової програми

Рівень вищої освіти

Першого/другого/освітньо-наукового

Галузь знань

шифр назва

Спеціальність

код назва

Освітня кваліфікація

назва кваліфікації

ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового
центру

_____ підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ
від «___» _____ 20__ р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

_____ підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ
від «___» _____ 20__ р.

***ПОГОДЖЕНО**

Завідувач відділу
аспірантури і докторантури

_____ підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ
від «___» _____ 20__ р.

***РЕКОМЕНДОВАНО**

Науковим товариством студентів,
аспірантів, докторантів та молодих вчених
ВНАУ

Протокол № ___
від «___» _____ 2025 р.
Голова Наукового товариства

_____ підпис Ім'я ПРІЗВИЩЕ

*- для освітньо-наукових програм

Освітньо-професійну/наукову програму обговорено та рекомендовано на
засіданні ради стейкхолдерів

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ р.

Голова ради стейкхолдерів _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
підпис

ПЕРЕДМОВА

Робоча група:

1. ...
2. ...
3. ...

Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма:

1. ...
2. ...
3. ...

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

код

назва спеціальності

1 - Загальна	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми Якщо за результатами успішного виконання ОП ЗВО має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(і), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
Наявність акредитації	Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації
Цикл/рівень	Приклад: НРК України – 7 рівень, FQ -EHEA - другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	
Термін дії освітньої програми	Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті/Каталозі курсів закладу вищої освіти.
2 - Мета освітньої	
Чітке та коротке формулювання (в одному - двох реченнях)	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується – перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна/спеціальна освіта в галузі/предметній області/ спеціальності Ключові слова
Особливості програми	Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України "Про вищу освіту" в контексті академічної автономії
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП) Можливості професійної сертифікації
Подальше навчання	Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно- орієнтоване навчання, навчання через лабораторну
Оцінювання	Наприклад: усні та письмові екзамени, практика, есе, презентації, проектна робота тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми.
Загальні компетентності (ЗК)	Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені вищим навчальним закладом Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8-12 загальних компетентностей, які в основному вибираються з переліку проекту Тюнінг.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо)</p> <p>Виділяються:</p> <p>компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті,</p> <p>- компетентності, визначені ЗВО.</p> <p>Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей.</p>
7 - Програмні результати навчання	
	<p>Виділяються:</p> <p>- програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки – 15–20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом.</p> <p>- програмні результати навчання, визначені вищим навчальним закладом (як правило, не більше 5).</p> <p>Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах. Якщо заклад вищої освіти вважає за доцільне класифікувати програмні результати навчання, то рекомендується це робити за наступною схемою (як в Додатку до диплому): Знання та розуміння, Застосування знань та розуміння. Формування суджень.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, включаючи можливу участь закордонних фахівців.
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1			
ОК 2			
ОК 3			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент			
Вибіркові компоненти ОП**			
ВК 1-ВК	Вибіркова дисципліна		
...			
Загальний обсяг дисциплін за вибором здобувача			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

* Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

ЗВО самостійно визначають механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін. Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами.

**Здобувачу освіти надається право обирати дисципліни із запропонованого переліку, з яким можна ознайомитись на сайті ВНАУ <https://vsau.org/studentamm/vibirkovi-disciplini>

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Приклад:

Атестація випускників освітньої програми спеціальності код _____ «Назва» проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр з _____ за спеціалізацією _____ . Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Навчальні компоненти	Інтегральна компетентність	ЗК 1	ЗК2	...	ЗКк	СК 1	СК 2	...	СКк
ОК 1	+	+				+			
ОК 2	+		+				+		
ОК 3	+			+				+	
...	+				+				+
ОКк									

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Навчальні компоненти	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	...	ПРНк
ОК 1	+				+
ОК 2		+			
ОК 3			+		
...				+	
ОКк					

Гарант освітньої програми _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
підпис

ВІДОМОСТІ

про наявність науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які працюють за основним місцем роботи, мають відповідну освітній програмі освітню та/або професійну кваліфікацію

Якісний склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які працюють за основним місцем роботи, мають відповідну освітній програмі _____ в межах спеціальності _____ освітню та/або професійну кваліфікацію

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного, педагогічного, наукового працівника	Найменування посади	Освітня кваліфікація (найменування закладу, який закінчив науково-педагогічний, педагогічний, науковий працівник, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Освітня кваліфікація (науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації (серія, номер, дата, ким виданий диплом), вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно (серія, номер, дата, ким виданий атестат)	Професійна кваліфікація (відомості про досвід професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) із зазначенням посади та строку роботи на цій посаді (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності), керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю (прізвище, ім'я, по батькові дисертанта, здобутий, науковий ступінь, спеціальність, назва дисертації, рік захисту, серія, номер, дата, ким виданий диплом), наявність публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection), протягом останніх п'яти років)	Відомості про підвищення кваліфікації (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі і кількість навчальних кредитів (годин) підвищення кваліфікації)	Досягнення у професійній діяльності (відповідно до пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності)
--	---------------------	--	--	---	--	---

* Додатково зазначається наявність сертифіката відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти на рівні не нижче B2 з англійської мови або наявність кваліфікаційних документів (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), що пов'язані з використанням зазначеної мови.

ДОДАТОК 3

Пропозиції та рекомендації до освітньо-професійної/наукової програми «_____»
_____ рівня вищої освіти.

№ з/п	ПІБ	Категорія стейкхолдерів	Місце роботи /навчання	Зміст пропозицій	Результат (реквізити документа)
20__ р.					
1.					
2.					
...					
20__ р.					
1.					
2.					
...					